

Věrná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník II. - Číslo 6.

V Zlatci dne 14. února 1947

Cena 2 Kčs

Jar. Chudoba:

Vítáme Vás ve staré vlasti

Jsou okamžiky v životě, na které se nezapomíná.

Tyto krátké chvíle vrcholné radosti a štěstí zaplaší všechny těžké a chmurné vzpomínky, dají zapomenout na všechna příkoří, nespravedlnost a krivdu a probudí hřejivý pocit viny v lepší budoucnost.

Pro nás volyňské Čechy, příslušníky československé zahraniční armády z východu, zůstane provždy takovým nezapomenutelným okamžikem příjezd prvního vlaku našich drahých, tak dlouho čekanych rodin z Volyně.

V radostném pohnutí vítáme vás, všichni naši nejmilejší, kteří jste přijeli i kteří přijedete a přejeme vám i sobě, aby nový život, který nám společně nastane, splnil měrou vrchovatou všechna očekávání.

Slibujeme si od něho mnoho. A nejen my. Naše drahá vlast, republika Československá, pro jejíž svobodu a lepší budoucnost tak mnoho volyňských Čechů obětovalo všechno.

Nesmíme zklamat v práci, jako jsme nezklamali v boji.

Nesmíme zklamat a nezklameme ty, jimž v prvé řadě vděčíme za naše shledání: presidenta Dr. Edvarda Beneše, ministra generála Svobodu a celou vládu republiky.

Využíváme této příležitosti a děkujeme jim znovu za vše, čím přispěli k uskutečnění naší dávné touhy. A jejich důvěra nás zavazuje, abychom dokázali, že jsme jí hodni.

Nezapomínáme a nezapomeneme také, že bez vzácného pochopení a blahovůle vlády Sovětského svazu nebylo by došlo k uskutečnění reemigrace. Děkujeme jí proto za velkou ochotu, se kterou bylo vyhověno našemu přání a za velmi příznivé podmínky smlouvy o reemigraci. Věříme, že i nadále budeme tvořit silnou pásku československo-sovětského přátelství.

J. Foitík:

Naši přijeli!

Byl jsem jedním z mála šťastných Volyňáků, jimž bylo dopřáno, aby přivítali na půdě otců rodiny našich kamarádů, rodiny, které přijely prvním transportem, na nějž jsme s takovou netrpělivostí čekali.

Až bylo stanoveno, že celé uvítání se odbude v Košicích, kam jsme byli delegováni, nedovedli jsme odolat pokušení a vydali jsme se s br. ppor. Hovorkou až do pohraniční obce Bielu, kde jsme příjezd transportu očekávali. Uvítal nás p. pplk. Svoboda a ochotně nás seznámil s přípravami na první přijetí reemigrantů. Nádraží Biel je vyzdobeno vlajkami a zelení, pro reemigranty je připraveno občerstvení, uhlí pro jejich tělušky a krmení pro dobytek. Děk laskavosti a ochotě sovětských činitelů v pohraniční sovětské stanici Čopu, byli jsme přesně zpraveni o pohybu prvního transportu našich reemigrantů na sovětském území. Konečně hlášení, že transport opouští Čop. Za 10 minut bude zde. Na nástupišti se hromadí vojáci, školní děti a občanstvo Bielu. Najednou se objevují kotouče kouře chrleného lokomotivou, táhnoucí za sebou nekonečně dlouhou řadu vagonů. Vlak se blíží, zvolňuje chod a z vagonů, ověncených československými praporky, vychylují se děti, ženy a prokvetlé hlavy stařenek a stařečků. Volání „Nazdar“, mávání a slzy pohnutí v očích příjíždějících. Vlak se zastavil a cestující vystupují. První je vítá br. ppor. Toman. Stručně, vojensky, poněvadž také těžce zápasí se slzami. Pravidl: „Drazí krajané! Vítám vás jménem volyňských bojovníků do osvobozené vlasti a přeji vám mnoho zdraví, štěstí a zdaru v práci pro Československou republiku.“

Následoval projev p. pplk. Svobody. Stručný, jadrný, ale jdoucí z hloubi srdce. Přeje reemigrantům, aby se jim ve vlasti, které byli v cizině vždy věrní, líbilo a aby zde našli plnou spokojenost. Za uvítání děkuje vedoucí transportu Dr. E. Doležal. Školní děti svými stříbrnými hlásky pějí československou státní hymnu a pak dětským tanečkem, předvedeným bielskými žáky, byla tato skromná, ale dojemná slavnost zakončena. Rozbíháme se po vagonech mezi reemigranty, poznáváme známé a otázky a odpovědi nemají konce. Všichni se cítí spokojeni, šťastní a jsou zdraví, až na jeden případ onemocnění ženy na zápal plic. Dovidáme se, že cestou přibyla jedna občanka, která uzřela světlo světa již na území Československa. Lidé nám s nadšením vyprávějí o ochotě sovětských železničních úřadů, které daly rodičce k dispozici zvláštní železniční vůz a lokomotivu, aby mohla být odvezena do nemocnice. Matka i novorozené jsou zdraví. V Bielu se hlásí k příchodu na svět další občánek. Připravené sanitní auto odváží čekatelku mateřství jakož i nemocnou na zápal plic do Košic.

Reemigrantům je podáno občerstvení. Přijímají, ale zdůrazňují, že nemají hlad, že mají dost svého jídla a také topení a krmivo pro dobytek jim ještě stačí.

Po malém odpočinku vlak odjíždí do Královského Chlumce, kde se nocuje a druhý den ráno jedeme do Košic.

5. února přesně ve stanovenou dobu v 10 hod. dopoledne zastavujeme na nádraží v Košicích. Lidé vystupují z vlaků a vedeni vojenskými poradateli procházejí nádražní budovou, kde je u východu na náměstí čeká p. min. národní obrany arm. gen. L. Svoboda s členy vlády, zástupci poverenectev, Slovenskej národnej rady a samosprávných úřadů. Pan ministr vítá vedoucí transportu chlebem a solí, načež hudba místní posádky hraje čs. státní hymnu. Pan ministr vystupuje na tribunu a čte poselství pana presidenta, jehož doslovné znění jsme přinesli v 3—4. čísle Věrné stráže. Potom pan ministr L. Svoboda přednesl projev, v němž pravil:

(Pokračování na str. 2.)

Děkujeme dnes také všem našim přátelům a příznivcům, kteří se snažili mírnit náš tvrdý úděl osamocení. Ani jedno dobré slovo nezůstane zapomenuto.

Je ještě mnoho toho, co bychom si chtěli dnes říci. Vím však, že volyňští Češi nemají rádi mnoho slov.

A proto nechť za nás mluví i v budoucnosti naše činy a práce.

Pokračování ze str. 1.

Drazí krajané, bratři a sestry z Volyně!

Přicházím s velkým pohnutím a nevýslovnou radostí, abych vás v zastoupení československé vlády a jménem československé armády co neupřímněji pozdravil a přivítal na prahu vaší zaslíbené a vámi tolik vzpomínané a milované vlasti československé. Pozdravuji a vítám vás na československé půdě, pro jejíž osvobození a štěstí jste tak statečně a obětavě bojovali a tak mnoho vykonali.

Dovolte mně také, abych vám jménem vlády i armády poděkoval ze srdce za vše, čím jste přispěli k osvobození Československé republiky. Obět, kterou jste v našem společném a krutém boji přinesli, byla velká a těžká. Cesta, již se dnes vracíte domů, je v pravém slova smyslu pokropena krví statečných a obětavých bojovníků z Volyně. Tato prolitá krev je také vaší nejlepší mravní legitimací. Zasloužíte si, abyste podle toho také byli přijati veškerým lidem republiky.

Je a zůstane navždy historickou skutečností, že volynští Čechové za poslední světové války nejen že zůstali věrni své staré vlasti, ale dali pro její osvobození vše, životy i své majetky. Už v roce 1939, tedy na samém počátku války, přicházeli dob-

rovolníci z Volyně a hlásili se do československého legionu v Polsku. Roku 1940 mne v Sovětském svazu navštívila delegace volynských Čechů a předala mi pamětní spis pro pana presidenta republiky dr. E. Beneše. V něm Volynští slibovali presidentovi věrnost, našemu osvobozovacímu boji podporu a prosili, aby na ně nebylo zapomináno, že chtějí po válce domů, do staré vlasti.

Svou věrnost a oddanost republice volynští Čechové prokázali činy a skutky, zejména později, na jaře roku 1943, kdy byla Volyně osvobozena Rudou armádou. Vědouce, že po boku Rudé armády bojuje československá jednotka, požádali ihned nejvyšší sovětské úřady, aby jim bylo dovoleno sloužit a bojovat v československé jednotce. To se také stalo. Mobilisace, kterou jsme hned nato na České Volyni provedli, byla nejkrásnější a nejradostnější, jakou jsem kdy v životě viděl: byl to spontánní, dobrovolný a hromadný vstup volynských krajanů do československé armády. Ze 45.000 obyvatel České Volyně do československé jednotky vstoupilo na 12.000 vojáků. Tak nám umožnili zorganizovat 1. čs. armádní sbor v Sovětském svazu. Do armády se hlásili nejen muži, ale i ženy, ba

celé rodiny, dávající československé jednotce vše, co měli: koně, vozy, dobytek, mouku, obilí, knihy, hudební nástroje a tak dále.

Za necelých 14 dnů se utkali první Volynští v boji s Němci u Torčin, a tak výtečně, že se jim dostalo pochvaly velitele sovětské armády. Později úspěšně bojovali o Kyjev, prošli krvavými boji u Bílé Cerekve, Žaskova, na Dukle i na Slovensku. Bez ohledu na oběti bojovali s námi věrně a statečně, bijíce a vyhánějíce Němce ze Sovětského svazu a později i z území republiky Československé. V těchto bojích padlo na 1500 volynských Čechů, počet zraněných dostoupil počtu 3500, z nichž většina zůstala invalidy. Byla to velká obět, obět krve, již nesmí být nikdy zapomenuto!

V další části projevu zdůraznil ministr národní obrany, že volynští Češi si svůj návrat do vlasti vybojovali. Přinášeji republice nejen lásku a oddanost, ale i zkušenost a práci. Jejich příchod posílí republiku hospodářsky a branně. V závěru projevu opětoval ministr národní obrany díky vlády a armády za vše, co volynští Češi vykonali pro osvobození republiky a přál jim, aby se mezi námi cítili šťastni a opravdu jako doma.

Slova pana ministra zanechala hluboký dojem u všech přítomných a mnohé oko zaslzelo. Po jeho projevu promluvil za SNR poslanec P. Pláňovský a posl. p. Arnošt Pšenička, za min. soc. péče p. ing. Slavoj Pospišil, za povereníctvo informací p. Dr. Jan Lacko, za povereníctvo vnitra vrchní rada A. Luštěk a za pov. soc. péče p. Gabriel Kortáš.

Deštivé počasí pobízelo pořadatele, aby program zkra-

covali a proto projevy ostatních řečníků byly stručné, což však nebylo na újmu jejich srdečnosti. Po projevech zástupců ONV a MNV p. Dr. Lendvaje, škpt. Dr. M. Stemmera za Sdružení zahraničních vojáků druhého odboje byla recitována báseň Fr. Halase „Na uvítanou“, kterou básník věnoval volynským Čechům.

Za volynské Čechy promluvil Dr. Emil Doležal, vedoucí prvního transportu. Dr. Doležal pravil:

Pane ministře, vážení zástupci vlády, dámy a pánové!

Děkuji vám jménem skupiny Čechů z Volyně, spolucestujících prvního transportu, jímž dnešního dne bylo dopřáno vstoupiti na půdu drahého Československa, za uvítání, kterého se nám zde dostalo.

Těžko jest nám naléztí dosti výrazná a obsažná slova, abychom, uchvacemi dojmy, mohli plně vyjádřit náš vděk národu, panu presidentovi, vládě československé. Tkví nám v paměti připomínka, že téměř před 80 lety naši rodiče a mnozí z nás, i generace starší, odešli na východ do bratrské země slovanské, aby si tam našli další existenci. Těžké začátky prožili naši předkové na carské Rusi setrávající v mrákotách, avšak vytrvalou prací našim nejdrazším poda-

řilo se dosáhnouti na Volyni značného blahobytu. Přesto však stále, jak v dobách radosti, tak i smutku, jejich zraky byly obráceny k drahé vlasti a přes tu a tam vštěpovanou národnostní nevraživost a zášť různého druhu, přes hrůzy válečné, jež nás mnohokrát obdařily svou nevtanou návštěvou, ba i přes všechny zmatky místního rázu, jež s sebou války přivodily, podařilo se naší volynské větvi vychovat národu českému lid národního života schopný, obětavý a vytrvalý, který však nezpyšněl, je si vědom svých slabostí a milerád se nechá vésti k věci rozumné a spravedlivé.

Vřelé díky vzdávám panu presidentovi a vládě republiky Českoslo-

venské za to, že uznali volynské Čechy za důstojné spolupůsobi v celonárodní práci pro rozkvět drahé republiky.

Jsouce si pamětlivi výchovy našich vůdců a buditelů národa, pamětlivi událostí, jež přivodily poslední světovou válku s jejími důkazy vražedné zběsilosti německých žoldáků, v čemž nám pro věčné časy zůstanou hroznou a výstražnou připomínkou Český Malín a Lidice, slibujeme býti důstojnými soukmenovci a spoluobčany a zároveň spolupřispěti ve tvůrčivé práci pro blaho republiky Československé, jejímžž panu presidentovi provoláváme slávu a s vírou v Boží požehnání práci národa zdar!

Paní Stybliková, rovněž volynská krajanka, poděkovala Sovětskému svazu za péči, jaké se jim dostalo se strany sovětských úřadů při odbavování transportu a cestou do vlasti.

Nejdojemnějším okamžikem, který vyvolal zaslzení všech přítomných bylo poděkování děti panu min. Svobodovi. Několik malých volynských dětí předstoupilo před pana ministra se slovy: „Zaplat vám to Pán Buh, pane ministře, že jste nám umožnil přijeti za našimi tatínky.“ Pan ministr krajně dojat se schýlil k dětem, podal

každému ruku, políbil na čelo a chvíli si s nimi pohovořil.

Oběda, který byl pro reemigranty připraven v hotelu Evropa a v nádražním sále se zúčastnili zástupci vlády, armády a úřadů. Ve svém přípitku pan min. národní obrany popřál ještě jednou Volynským mnoho štěstí ve vlasti. Za přípitek poděkoval jménem volynských Čechů p. škpt. ing. Kozák. Pravil:

„Děkuji vám, pane ministře, za váš vřelý projev. Ujišťuji vás, že se budeme vždy snažit, abychom byli dobrými občany Československé republiky a že budeme

pracovati poctivě a svědomitě, jak jsme tomu naučení. Budeme se snažiti ze všech sil, abychom zajistili nejen sobě a svým dětem krásnou budoucnost ve vlasti, ale také aby vlast měla z nás prospěch. Že se na nás můžete vždy a ve všem spolehnout, to nemusím ani zdůrazňovat. Jak jsme byli vždy poslušni vašich rozkazů, pane ministře, budeme i nadále plniti své povinnosti občanské. Víme to velice dobře, že máme hlavně vám a panu prezidentovi co děkovati za to, že nám byl umožněn návrat do vlasti, po níž jsme vždy toužili. A víme to také už dávno, že vy, pane ministře, jste se stal nejen naším vojenským velitelem, ale že jste se stal naším otcem, který ani okamžik na nás nezapomínal. Za to za všechno vám nejsrdčeji děkujeme.“

Pak byly repatriantům vydány repatriční průkazy a kapesné po 500 Kčs na každou dospělou osobu a 100 Kčs na každé dítě, načež se transport vydal na další cestu do vlasti.

Do Žatce přijeli naši reemigranti dne 8. února těsně po 10. hodině. Po zahrání státní hymny hudbou vojenské posádky uvítal je jménem vlády ministr prof. Dr. Zdeňk Nejedlý. Ve svém projevu uvedl, že zná volyňské krajany ještě z Volyně jako dobré hospodáře a dobré Čechy, kteří na svou vlast nikdy nezapomínali. Po něm promluvil za osidlovací úřad Dr. Krejza. Předseda ONV škt. Zicha uvítal volyňské ve svém okrese, v kraji zeleného zlata. Zdůraznil, že byli netrpělivě očekáváni nejen svými manžely a bratry, ale také veškerým obyvatelstvem okresu, neboť jich je zde velmi třeba. Přál novým občanům ČSR, aby se jim zde líbilo a byli zde plně spokojeni. Za MNV uvítal Volyňské předseda p. Malát. Jménem vol. krajanů škt. ing. Kozák vzdal dík československé vládě a vládě Sovětského svazu za to, že při nemalých dnešních starostech dalekosáhlého významu našly čas a dobrou vůli k vyřešení otázky naší reemigrace a její provedení, čímž uskutečnili naši dávnou touhu po návratu do vlasti. Slíbil, že budeme dobrými občany Československa a že budeme dobrou, věrnou stráž československého pohraničí.

Škt. ing. Kozák pravil:

Dovolte mi, prosím, abych poděkoval jménem volyňských Čechů a to jak bývalých vojáků čs. zahraniční armády, tak i prvé skupiny našich rodin, která právě překročila československé hranice, za vaše srdečná slova, jimiž vítáte vracějící se Čechy do vlasti.

Děkujeme panu prezidentovi, vládě republiky Československé, děkujeme generalissimu Stalinovi, vládě Sovětského svazu, našim bratrům Slovákům, vám pánové a všem těm, kdo se přičinili o naši reemigraci a dali nám možnost návratu do milované vlasti a shledati se s našimi drahými po dlouholeté rozluce.

To, s jakou netrpělivostí jsme na tento okamžik čekali od chvíle, kdy dozněly na bojištích poslední výstřely, není zde třeba zdůrazňovati. Na chvíli, kdy překročíme čs. hranici jako čeští reemigranti těšili jsme se ještě před touto druhou světovou válkou. Tehdy jsme v cizině pozorovali, jakým neštěstím pro Československo jsou t. zv. sudetští Němci a byli jsme toho přesvědčeni, že Československo by se mělo jednou zbaviti těchto Němců a na jejich místa by se měli vrátiti Češi a Slováci z různých končin světa, kde jsou nuceni prožívat málo radostný úděl emigrace. Když před druhou světovou válkou plukovníkovská vláda polská několik let štvála proti ČSR, vytýkajíc naší republice a nám rusofilství, za což jsme byli vystaveni zlostným útokům polské veřejnosti, poznali jsme, že jsme svou úlohu v cizině dohráli a že náš návrat do vlasti je nevyhnutelný. Toto přesvědčení v nás uzařlo a více jsme jej se zřetelem nespouštěli.

Dnes se tedy prakticky uskutečňuje náš návrat do vlasti. Je v tom něco symbolického, že cesta našich reemigrantů vede těmi místy, kudy procházela za krutých bojů naše mladá čs. armáda, skládající se většinou z volyňských Čechů. Víím, že mnohé dítě projíždělo cestou, kde vykřácel jeho otec a že mnohá matka pojedje kolem míst, kde padl její syn. A tu bych chtěl říci našim vracějícím se sestrám, dětem a rodičům, že jsou to právě ty hroby,

z nichž povstala naše svoboda a samostatnost a že tato svoboda přinesla náš radostný návrat do vlasti. A chtěl bych dále připomenout, že těch hrobů jest tisíce po celém Československu a téměř po všech bojištích světa, kde dohasínaly životy českých a slovenských synů v boji za svobodu, demokracii, právo a spravedlnost a jsou to také miliony hrobů našich věrných bratrů ve zbrani — rudoarmějců, kteří umírali za tytéž ideály od Moskvy až k Berlínu a jsou to bezpočetné hroby našich západních spojenců, roztroušené po celé zeměkouli. To nám jasně připomíná, že svoboda se platí draze krví a životy, a proto my, kteří jsme tu zůstali, musíme býti její věrnou stráží, aby už nikdy nemohl býti ve vlastech našich cizák pánem.

A je tu ještě další symbolika, že se vracíme domů v době, kdy celý čs. národ se odhodlaně, s vírou a nadšením dává do velkého budovatelského díla na výstavbě Československa. My, kteří jsme v cizině svou píli a pracovitostí vždy vynikali, přicházíme, abychom v tomto budovatelském díle pomohli a jsem pevně přesvědčen, že ve vznešeném soutěžení na svých pracovištích čestně obstojíme.

Jdeme do pohraničí a jsme si vědomi odpovědnosti a těžkostí, které na sebe bereme a které musíme zvládnout. V pohraničí je mnoho lidí, kteří tam nepatří a kteří musí do vnitrozemí. Máme tam mnoho ještě tak zv. Čechů, kteří lépe a raději mluví německy než česky, jsou tam lidé národně nespolehliví, mnoho fašistů a šmelinářů a lidí mnohokrát trestaných.

Tito lidé musí z pohraničí pryč a ty my vyměníme a zastoupíme. Zde si musíme vzít příklad z našeho velkého slovanského souseda a přítele, Sovětského svazu. Tam v pásmu pohraničním nesmí bydlet ani jeden nespolehlivý občan.

Už na začátku jsem řekl, že jsme se nesmírně těšili na okamžik shledání se svými drahými a vím, že ještě mnoho radostných chvil máme před sebou. Jsme si plně vědomi, že za tuto radost máme co děkovati čs. vládě a vládě Sovětského svazu, které při nemalých starostech dalekosáhlého významu našly dosti času a dobré vůle k tomu, aby vyřešily otázku našeho přesídlení. Víme také, že velký zájem o nás projevoval i sám pan prezident Dr. Edvard Beneš a proto prosím, abyste jim všem, pane ministře, panu prezidentovi, čs. vládě a zastupitelstvu Sovětského svazu tlumočil náš vřelý dík.

Slibujeme, že budeme věrnou stráží našeho pohraničí a budeme pracovati pro rozkvět a blahobyt naší drahé vlasti a národa tak, jak jsme pracovali na Volyni pro blahobyt Sovětského svazu. Nezapomeneme na Sovětský svaz, přejeme si a budeme se snažiti, aby přátelství mezi ČSR a našim velkým slovanským sousedem Sovětským svazem bylo co nejsrdčeji a věčné.

Našemu drahému panu prezidentovi a velkému generalissimu Stalinovi přejeme mnoho zdraví a život jejich aby trval ještě mnohá léta.

Po slavnosti byli Volyňští uvedeni do nádražní restaurace, kde bylo podáno občerstvení, načež za zvuků hudby se část odebrala do svých nových domovů a ostatní do připravených pro ně bytů ve shromažďovacím středisku.

Také naše Věrná stráž se tímto připojuje ke všem těm blahopřáním, kterých bylo v těchto dnech tolik pronešeno a přejeme jim, aby se jim mezi námi líbilo a byli plně spokojeni.

Zaměstnání ve státních lesích.

Volyňští reemigranti, kteří mají zájem o práci ve státních lesích, necht se přihlásit ve Svazu Čechů z Volyně, písemně nebo osobně. Budou zaměstnáni skupinami po 5—6 rodinách v pohraničních okresech, kde jsou osídlení volyňští vojáci. Lesní dělníci dostanou motorové pily a nářadí a to jednu motorovou pilu na 5—6 dělníků. Každá rodina dostane domek v ilku, 2—4 ha pozemku s menšími hospodářskými budovami, pracovní oblek a obuv. Hlaste se ihned, máte možnost vybrat si lepší místa!

Z naší soutěže

Dobrodružství jedné noci

Stmívá se. Je po boji. Prapor tankistů „Hrdiny Sovětského svazu“ Buršíka spolu s jinými jednotkami dne 24. II. 1945 prolomil německou obranu u města Zory (Polské Slezsko).

Průlom se zdařil — nyní pronásledovati.

Tanky našeho praporu jsou seřazeny v koloně, očekáváme rozkaz. Ještě jednou kontrolujeme výborné T-34 a již přichází velitel tankové brigády pplk. Janko a táže se: „Kdo jede v čele pronásledující kolony?“ — „Podporučík Andrašík, pane podplukovníku,“ odpovídám. Pplk Janko vydává rozkazy a pokyny čelní tankové četě podporučíka Andrašíka a konečný rozkaz celému praporu: „Vpřed!“

Je již tma. Tanky hučí a v 30 min. intervalech se rozjíždějí po silnici směrem k nepříteli. Nasazujeme šílené tempo; jednu se svou četou za vedoucí četou podporučíka Andrašíka. Řidiči akrobaticky zdolávají silniční zatáčky a už to začíná.

Zprava i zleva tmavá noc rázem sesypala na nás tisíc hromů. Pancéřové pěstě, miny, protitankové dělostřelectvo. Za pekelné detonace všechna tato smrt v podobě ohně a železa se stíhala na naši silnici. Kdy bude konec této šílené jízdy? — stavím si otázku. Snad ta naše rychlost.... Nedomyslel jsem, dvě ohromné detonace a gejzíry plamenů vytryskly z předních dvou tanků. Cesta je zatarasena, polem obehť to nejde, je silně rozbahněno. „Zadní chod!“ dávám povel řidiči. Ohlédnu se a teď jsem teprve zpozoroval, že samopalníci z mého tanku jsou sestřeleni. „Vpřed!“ Na silničním úseku asi sto metrů popojíždíme tankem sem a tam, znesnadňující tak nepříteli zaměření na tank. Povylézám z velitelské věže a se samopalem v ruce snažím se očima proniknouti tmou, pátrám po silničním příkopu, zda-li netají v sobě zrádné panceraustříšky.

V příkopech na štěstí není žádný, ale vpředu. „Pozor!“ Při světle hořících tanků vidím siluety pobíhající Němců, kteří natáčí proti nám protitankový kanon. Na štěstí je náš kanon nabitý. „Plus 15.“ — „Vidím,“ odpovídá mně střelec. „Pal!“ — „Zá...“ chtěl jsem vykřiknouti „zásah“. „Vysedat! Hoříme!“ přerušil mě divoký výkřik mladšího řidiče. Vyskakujeme střemhlav všemi otvory z tanku. Dopadl jsem prudce na dlažbu silnice a skulil jsem se do příkopu. Do zlověstného ticha volám polohlasem: „Sochor?“ — „Zde,“ odpovídá mně střelec. „Šimůnek?“ — „Zde,“ odpovídá mně nabíječ. „Biroš?“ — „Zde,“ odpovídá mně mladší řidič. „Sopín?“ — „Ticho,“ Sopín? Zase žádná odpověď. Co jest se starším řidičem? Zůstal v tanku? Z tanku zvolna vychází kouř, čekáme, že každou chvíli exploduje střelivo a nádrže. Třemi skoky ocitl jsem se u tanku.

„Pane podporučíku, vraťte se!“ sly-

šel jsem ještě cestou výstražné volání svých tankistů. Třetím skokem jsem zakopl o něco měkkého. Rychle se shýbám a nahmatávám hlavu s nasazenou tankovou kuklou. — Sopín! — Nepříliš něžně stáhl jsem jej do příkopu. V příkopu nabyt Sopín po krátkém bezvědomí řeč. „Přední pancíř máme prorazený, vzňalo se kulometné střelivo, ucítil jsem prudký úder na prsa, naklonil jsem se z předního otvoru a dál nic nevím.“ Tak tiše a přerývané mně vyprávěl Sopín o událostech, jež se zběhly na přední části tanku. „Spadl jsi dolů a já jsem tě zatahl sem. Německý kanon je rovněž zničen,“ dokončil jsem nedokončené vyprávění Sopínovo.

V tu dobu jeden z tanků podporučíka Andrašíka — byl to tank první — prorval se sedm kilometrů hluboko za nepřátelskou obranu. Když zjistil, že žádný z našich tanků za ním nejede, vrátil se zpět až k hořícím tankům své čety. Na zpáteční cestě pásy svého tanku drtil zděšeně ustupující Němce, kteří téže noci, v důsledku divokého našeho manévru v jejich týlu, ustoupili ještě do půlnoci na dvanáctikilometrové šířce fronty do hloubky sedmi kilometrů. V posledním kilometru stačili však vyhoditi do vzduchu velmi důležitý most, který donutil dvanáct našich tanků zastaviti pronásledování. Náš tank sice neshořel, byl však vyřazen z boje. Vymontovali jsme z něho kulomety a zařadil jsem se jako velitel 6 samopalníků, se kterými mě pplk. Janko poslal o půl noci obsaditi velkostatky. Velkostatky byly odděleny od našich tanků bahnitou říčkou a rozbitým mostem, na kterém usilovně pracovali ženisté. Každou chvíli některý ženista se skácel do bahnité říčky, zasažen kulí, pocházející od některého zákeřníka z velkostatku.

„Vezmi si s sebou 6 samopalníků, obsaď velkostatky a zajisti nerušenou práci našim ženistům!“ Tak zněl rozkaz pana pplk. Janky.

Jednoho samopalníka jsem ponechal jako spojku u bahnité říčky asi 50 metrů za mostem. Já pak, maje k dispozici tankový kulomet a nabíječ, spolu s ostatními pěti samopalníky rozvinuli jsme se do rojnice a postupovali směrem k velkostatku. Asi padesát metrů před námi byla matně znáti okénka bílých stájí. Pojednou z těchto okének rozbliskalo se tisíc ohňů. V tu chvíli by byl zbytečný povel k zemi. Všichni jsme se doslova přissáli k zemi. Na štěstí byly jejich dávky trochu „dlouhé“ a tak jsme si mohli rozdělit okénka, a na povel „Pal!“ zasypali jsme okna krupobitím našich ran. Rázem ustala střelba z oken. „Zteč!“ zazněl můj povel. Jako blesk jsme proběhli krátké volné prostranství a začal boj z blízka o nádvorní velkostatku. V tomto boji měl četař Boháček zvlášť štěstí; v rychlém souboji střelil jednoho Oberleutanta

a jednoho německého poddůstojníka, sebral jim doklady a mapy. Ostatní hoši hlásili také úspěchy. Bylo to v jednu hodinu po půlnoci — velkostatky byly náš. Ne však na dlouho. Pojednou se všech stran počaly se objevovati stíny německých útočníků a ani jsme nevěděli jak, ocitli jsme se všichni zatlačeni v jedné stáji. Každý hlásil veliký počet obklíčujících nás Němců. Umístil jsem svůj kulomet ve dveřích stáje, věda, kdo se stane pánem protější vilky, stane se i pánem našeho osudu. Dveře byly jediným východem ze stáje. Umístěním tam kulometu chtěl jsem zabrániti Němcům obsazení vilky. Ostatní hoši byli rozmístěni se samopaly v oknech stáje a střelili po neopatrných Němcích. Němci zajisté poznali důležitost vilky, poněvadž náhle se pokoušeli o vniknutí do vilky. Vchod tam byl však možný jen z naší strany. První, druhý, třetí a čtvrtý pokus Němců vniknouti do vilky se nezdařil. Svítící střelivo mého kulometu pěkně ukazovalo směr dopadu, a čtyři Němci se váleli v tratolišti krve u vchodu vilky. Zdálo se, že to nějak do rána vydržíme, když v tom dávka německého kulometu rozstříkla zem před hlavní mého kulometu. Jen, že jsem stačil uskočiti před druhou přesnější dávkou dovnitř stáje. Němci jsou pány vilky a náš osud jest zpečetěn. Rázem jsem si to uvědomil; současně zazněly dvě detonace ve stáji. Němcům se podařilo vhoditi dovnitř ruční granáty. Pekelná situace. Hoši mně hlásí: „Kruh Němců se zužuje.“ Vzpomněl jsem si na spojku, kterou jsem nechal mezi mostem a velkostatkem. Zaměřovaným oknem jsem vykřikl: „Spojka, tanky po levém bílém baráku pálit!“ — „Rozumím,“ ozval se mi hlas naší spojky. Naše spojka zapomněla však říci tankistům — „po levém“ — a tak během pěti minut dalo dvanáct našich tanků salvu, bohužel ne po německé vilce, leč po naší stáji. Praskot rozbité střechy a padající cihel se mísil z výkřiky zasypaných hochů, z nichž jedni křičeli o pomoc, druzí: „Zastavte palbu!“ Palba sice ustala, ale naše situace se ještě zhoršila. Můj kulomet byl zasypán cihlami a nemohl střeliti. Dva hoši byli zraněni a Němci stále blíže k nám.

Někdo z nás se musí dostat ven stůj co stůj. Bude to hra se smrtí. Dobrovolně se přihlásil četař Boháček. K nejbližšímu zákupu od našich dveří bylo asi dvacet metrů. Toto prostranství bylo ostřelováno dvěma německými kulomety. Četař Boháček vyběhl do poloviny cesty a klesl jako podfatý. Byl to však klamný manévry. Během následující vteřiny vymršti se a zazněla druhá německá dávka. Boháček však byl již v zákopech, odkud se pěkně dalo střeliti na vilku. Tentokrát Boháček potvrdil, že je nejlepším střelcem u brigády. Po jeho druhé dávce

Pokračování na str. 5.

V. Širc:

První z Volyně

Konečně je vítáme na území republiky — reemigranty z Volyně. Dík bratrskému pochopení SSSR vracejí se po osmdesáti letech do vlasti ti, které tehdy vyhnal z domu národnostní a sociální útlak německého panstva.

Domů — je to pro ně kouzelné slovo. Ženy, děti a starci — mužů najdeš mezi nimi málo, hospodáři už přes rok v našem pohraničí, nebo spí věčným spánkem u Dukly, Ostravy a ve slovenských horách — mají slzy v očích. U jedněch jsou to slzy radosti, že se konečně po mnoha letech shledají opět se svými muži, bratry, otci a syny. U druhých, a těch není věru málo, slzy bolesti, ti už se se svými drahými více neshledají, ti zůstali na trnité vítězné cestě ku Praze. Nezoufají však, věří doposud, že i pro ně bude ve vlasti dost místa a že bude i o ně postaráno — o nějakou tu střechu nad hlavou a práci —, neboť práce si tito lidé nedovedou život představit.

Většina z nich je v republice ve svém životě po první. Překvapuje jejich ryzí čeština, za jakou by se nikdo nemusel stydět ani v Praze. Překvapuje tím více, že většina z nich nechočila nikdy do české školy. Za tuto krásnou češtinu vděčí především svým matkám. Obdivujeme se těmto maminkám — jak jinak se zachovaly tak mnohé české mámy v našem pohraničí, jejichž děti doposud neumí česky...

Naši pozornost budí starý vysoký děda s dlouhým, jako mléko bílým plnovousem. Z jeho zjevu je jasné vidět kdysi statného muže, dnes už spíše jeho trosku, zničenou úmornou prací a nemilosrdnými kopanci osudu.

Děda pláče jako malé dítě. Bolestí? Dojetím?

Přicházíme k němu a navazujeme s ním rozmluvu.

„Celý život jsem o dnešním dnu snil,“ začíná děda, „jak se jednou vrátím opět tam, odkud mne před osmdesáti lety jako pětiletého klučínou odvezli s sebou z Kopidlína na Volyn rodiče. V posledních letech jsem se už bál, že se toho nedočkám. Zakusil jsem v životě dost. Rodiče přijeli na Volyn s pěti dětmi úplně bez prostředků. Pracovali, pracovali a dřeli, mýtili les, aby se mohli uživit.“

S účastí nasloucháme vyprávění o této epoše práce.

V deseti letech musil odejít k cizím lidem do služby. Jako pasáček, později jako kočí pracoval patnáct let až do dne, kdy se oženil a převzal po rodičích chalupu.

Začínali opět s nouzí, museli splácet mladší sourozence a dále mýtit lesy. Však se také oba — on i jeho starřenka, která je zde s ním, babička jako věchýtek, pamatuje dosud na svoji rodnou vísku Prádlo u Nepomuka, kde před více než osmdesáti lety spatřila světlo světa — něco nadřeli, aby připravili lepší budoucnost svým čtyřem dětem.

Před první světovou válkou se jim dařilo celkem dobře. Jejich statek

patřil mezi nejlepší ve vsi. Do tohoto pokojného, pracovitého života zasáhla krutá válka. Dva jejich zetové a starší syn Václav odešli do ruské armády bojovat proti těm, kteří je vyhnali z vlasti. Syn zůstal v Karpatech. Jeden zeť se vrátil od Přemyšlu se střepinou šrapnelu v dutině ramenní kosti. Osudný kousek kovu pak hloidal jeho zdraví a sklátil jej po dlouholetém utrpení předčasně do hrobu. Druhý zeť se vrátil od Modlina s rukou ochromenou po průstřelu německou dum-dum.

Nezlomily je tyto rány osudu. Po ožení nejmladšího syna odešli na výměnek, ne však na odpočinek. Toho nepoznali nikdy. Pomáhali nadále svým dětem tam, kde toho bylo nejvíce třeba.

Léta plynula. Díky úmorné práci se rychle zahojily stopy války. Synův statek vzkvátal. Taktéž statky obou provdaných dcer. Pomalu dorůstali vnuci a tak se těsně před druhou válkou dočkali prvního pravnuka.

Žel, že tento klidný život opět rozrušila válka. Daleko více než ta první. Syna a čtyři vnuky, na které mohli být věru hrdí, vypravili do boje proti Němcům. Téměř osmdesátiletý kmet se svou věrnou družkou, nemocnou snachou a čtrnáctiletou vnučkou se musil znovu chopit hospodaření na 20 ha statku. Úkol nad síly. Splnili jej však čestně přes veškerá utrpení a těžké rány osudu.

Bratrova rodina zahynula v plamelech Českého Malína. Nejstarší vnuk padl v ruské armádě hned první den německého útoku na SSSR, zanechav po sobě vdovu se dvěma malými děťátkami; také i ona přijede do vlasti.

Tři vnukové a syn vstoupili pak do čs. zahraniční armády gen. Svobody. Nejmladší z vnuků, opět Václav, padl u Dukly v květu svých sedmnácti let. Druhý vnuk se odtud vrátil s přeraženou rukou jako invalida.

Těžké to rány osudu. Potoky slz

zbrzdily jejich vrásčité líc. Musili však pracovat a přenášet vše, bol po ztrátě vnuků, práci, loupeže a přepady benderovců. Držela je na živu už jen touha uvidět ještě jednou v životě syna a dceřina syna, kteří došli s armádou až do Čech a tam už také zůstali. Hospodáři oba v jedné obci tam kdesi u Žatce.

Jako děti se starci těší na shledání s nimi. Však je už tři léta neviděli. „Myslí jsem si už, že rád umřu až opět uzmím rodnou zem a shledám se se synem a vnukem. Když jsem se toho už konečně dočkal, rád bych zde s nimi ještě nějaký rok prožil a — pracoval,“ dodává děda.

Ano, takoví už jsou ti lidé, kteří po celý život oddechu nepoznali. Jak mnozí naši mladí by si měli vzít z nich příklad.

Jim postačí k štěstí, že jedou do vlasti k svým, tedy opravdu domů. Oč hůře jsou na tom mnozí jim podobní vracející se reemigranti, kteří zde ve vlasti nemají nikoho, protože jejich syn, manžel či otec zůstal tam kdesi v Karpatech. Opustili svůj domov v cizině, když je zavolala vlast, kterou ve své většině nikdy dosud nepoznali, pro niž však přinesli oběti nejtěžší.

Vlast je zavolala — dovele jim však poskytnout alespoň takovou existenci, jakou zanechávají na Volyni? Nepřicházejí pozdě, když už v pohraničí vše, co mělo jen poněkud nějakou hodnotu, je obsazeno a to namnoze lidmi, kteří tam přišli jen kořistit a kteří pro svoji pochybnou minulost nedávají ani záruku úspěšného hospodaření, ani záruku bezpečnosti pohraničí?

Budou mít zodpovědní činitelé dosti dobré vůle a odvahy zakročit tam, kde toho bude potřeba, aby zajistili těmto lidem opravdový nový domov, jak si toho zaslouhují? Či snad dopustí, aby byli odstraněni proto, že přišli „pozdě“ a odbyti tím, o co zde už nikdo nestál a dopustí tak, aby se pojem vlasti stal těmto lidem pouhou prázdnotou frází?

Dobrodružství jedné noci

Pokračování ze str. 4.

německý kulometčík střemhlav sletěl i s kulometem z okna vily. Využili jsme této příležitosti a vyběhli jsme všichni ze stáje. Rázem jsme se ocitli všichni za jedním rohem stáje a nestal jsem dále povel, abychom nebyli tak seskupeni, když z jednoho příkopu, dříve než jsme mohli použít samopaly, vztýčil se rychle jeden zastřený německý útočník a vypálil mezi nás pancéřovou pěst. Tentokrát pancéřová pěst zasáhla stěnu stáje, při které jsme se tísnil, trochu vysoko. Střepina pancéřové pěsti svezla se po mém čele a rozřízla kůži, ze které proudy krve mně zalévaly obličej. „Starý je zabít,“ slyšel jsem, ležíc na zemi. To mě snad vzhopilo, abych vydal tento rozkaz: „Rychle se rozběhnout!“

Ani to by nám nepomohlo, němečtí snajpeři, využívající toho, že se již takřka rozednává, rozšiřovali počet našich raněných. Střelivo nám došlo. Situace byla krajně zoufalá, v duchu jsme se již loučili se svými drahými. S třemi zdravými lidmi probítil tak silný kruh Němců bylo holou nemožností. Rozhodli jsme se, že se budeme bránit do posledního muže.

Odložili jsme automaty, ve kterých již nebylo nábojů a v našich dlaních blýskly se finské nože. Takřka současně za zády Němců se ozvalo hromové „Hurá!“, sovětská pýchota se hnala s napřaženými bodáky do útoku. Byli jsme osvobozeni. Prvého Rusa jsem objal jako bratra. Byl to velitel útočící jednotky. Řekl nám: „Geroj, uděřte!“ Nám bylo, jako když nás vyznamenává. Npor. Cilc.

Volyňským Čechům!

Ani režim naší první republiky nedovedl zastavit tristaletý odliv české a slovenské krve z našeho státu. Teprve dnes po vítězném skončení války proti germánské rozpínavosti a po vytvoření vlády národní fronty a lidově demokratického režimu spolu s vyřešením německého problému odsunem Němců od nás, dává náš stát pevně naději všem iniciativním a svobodomyšlným příslušníkům naší české a slovenské rodiny, že své schopnosti mohou ve své vlasti zcela rozvinouti. Nejen že odpadl proud vystěhovalců, ale nastává příliv našich krajanů, kteří si i v cizím prostředí uchovali úzký kontakt s opuštěnou vlastí, úctu a lásku

k našim dějinám a jazyku a věrnost ke všem dobrým tradicím našeho národa. To vždy prokazovali naši zahraniční krajané nejen tím, že ve svých působitích mimo hranice našeho státu zastávali vždy čestná místa v hospodářském a sociálním životě, byli vždy váženými občany v zemích pobytu, ale prokázali to nejlépe v uplynulé době druhé světové války, kdy dobrovolně se zapojili do šiků našich armád a odboje proti německému fašismu. Osídlovací úřad oceňuje všechny tyto významné vlastnosti našich vlasteneckých krajanů navrátilců a vítá jejich návrat do vlasti. Na prvním místě pak vítá naši národní volyňskou větev,

kteřá v uplynulých dobách války svými krvavými oběťmi se tolik zasloužila o naše osvobození. Vítáme ve vás zdatné a národu věrné pomocníky a houževnaté pracovníky, kteří přispějí k tomu, aby naše od Němců zbavené pohraničí se na věky stalo baštou slovanství.

Význam, který vašemu návratu přikládá celý náš národ jest námi zdůrazněn nejen tímto vašim přivítáním, ale i naším příslibem, že se vynasnažíme překonat všechny počáteční těžkosti se stěhováním a usídlením ve vašich nových a jak věřím pro budoucnost šťastných domovech.

Dr. Krejza.

František Huml,
místopředseda ONV Podbořany.

Bratři Volyňští!

Konečně splněna jest vaše touha a přání, vítáte svoje rodiny a budete konečně všichni doma pohromadě.

Co strastí a ústrků a všech možných nepříjemných chvil jste přestáli a říkám to otevřeně i bojů o tu půdu, o níž jste dokázali svými skutky, že ji milujete.

Měl jsem možnost od roku 1945 vás sledovat, i vaši činnost jako hospodářů a poznal jsem ve vás pracovníky dobré a upřímné vlastence. Znal jsem i vaše těžké postavení a starosti, přes to jste neumdlěli a snažili jste se

připravit svým rodinám ten nový domov co nejlépe.

Dnes budou konečně všechny ty bolesti a nedostatky odstraněny tím, že se k vám vrací vaši nejdražší, rodiče, sestry, manželky, děti. Bude zase teplo u domácího krbu, bude mít kdo vařit, kdo o vás pečovat a nastane spokojenost a klid. Jsem přesvědčen, že ještě znásobíte nyní svoji práci, neboť budete vědět pro koho pracujete. Práce pro rodinu, pro národ a vlast vás všechny čeká a jsem přesvědčen, že ji všechnu zvládnete. Vaše houževna-

tost a poctivost jest nám toho dobrou zárukou.

S potěšením konstatujeme z novin, že vás dnes celý národ vítá do vlasti. My, kteří zde s Vámi žijeme již od roku 1945 přejeme si upřímně, aby se to projevilo i prakticky ve skutek.

Vítáme všechny volyňské Čechy opravdu upřímně na naše Podbořansko a věřím, že to bude k prospěchu nejen našeho kraje, ale celého národa a republiky. Ještě jednou budete nám srdečně vítáni.

V ý z v a !

Kamarád!

Dlouho očekávané transporty s volyňskými reemigranty přijíždějí do vlasti. Přijíždějí rodiny osídlených v ČSR našich bojovníků, vdovy, invalidé, býv. příslušníci naší vých. armády a také civilní reemigranti. Máme nedostatečný počet živností a vhodných zemědělských usedlostí. Do shromažďovacích středisk (Žatec, Most, Podbořany, Třemošná a Šumperk) umístíme jen kolem 5.000 osob. Proto je velmi nutné, aby každý v ČSR osídlený Volyňák hlásil ihned Svazu Čechů z Volyně v Žatci nebo přes vedoucího zájmové skupiny kolik rodin

a jakých může přechodně (do doby jejich osídlení) umístiti na své usedlosti. Berte si své příbuzné, známé přímo z nádraží neb ze středisk a tím způsobem pomůžete našim reemigrantům v ubytování, zaměstnání a zajištění existence do doby jejich řádného osídlení. Transporty přijíždějí rychle jeden po druhém, proto pomoc musí přijít ihned. Získáte prozatímní pracovní síly a pomůžete svým krajanům — Volyňákům — a také úřadům, Svazu Čechů z Volyně a nám všem, kteří máme na starosti osídlování a umísťování reemigrantů z Volyně.

Škpt. ing. Kozák.

Prst z hrobu malínských mučedníků pro Památník osvobození

Zástupci volyňských Čechů škpt. ing. Kozák, ppor. J. Rébl a ppor. J. Foitík odevzdali dne 6. února t. r. Památníku osvobození pro Vojenský historický ústav prst z mohyly malínských mučedníků. Tuto prst přivezli s sebou s prvním transportem pozůstalí občané Českého Malína a odevzdali ji po slavnostním uvítání v Košicích panu min. arm. gen. Svobodovi. Pan ministr svěřil prst volyňským důstojníkům, aby ji dopravili Vojenskému historickému ústavu.

Při předání půdy v Praze byl vyhotoven tento zápis: Protokol o předání prstí z mohyly mučedníků Českého Malína, vyvražděného a zničeného německými barbary dne 13. července 1943 na Volyni v SSSR. — Dnešního dne, t. j. 6. února 1947 byla předána zapečetěná plechová krabice s prstí Vojenskému historickému ústavu — Památníku osvobození. Urnu předali zástupci Čechů z Volyně: škpt. ing. Jaroslav Kozák, spisovatel ppor. Josef

Foiték a básník ppor. Jiří Rébl za přítomnosti předsedy Československého ústavu zahraničního Věnceslava Švihovského, rodáka z Volyně.

Prst byla přivezena prvním transportem volyňských českých reemigrantů a předána při slavnosti uvítání volyňských Čechů zástupci vlády ČSR panu ministru národní obrany arm. gen. Ludvíku Svobodovi v Košicích dne 5. února 1947.

Za Vojenský historický ústav — Památník osvobození převzali prst škpt. Alois Pipka a škpt. Jaroslav Heyduk dne 6. února 1947 v budově Ústavu.

Podpisy předatelů:

Podpisy příjemců:

škpt. ing. J. Kozák,

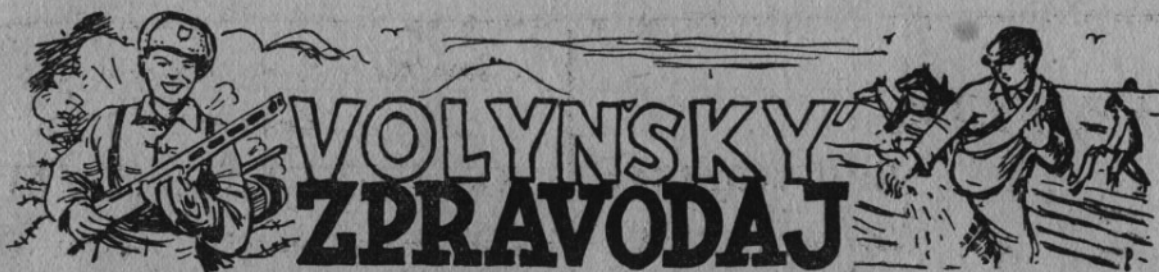
škpt. Pipka Alois,

ppor. Josef Foiték,

škpt. Jaroslav Heyduk,

ppor. Jiří Rébl-Volyňský,

Věnceslav Švihovský.

Předseda vlády děkuje za telegram

V Praze dne 8. února 1947.

Vážení přátelé!

Děkuji Vám srdečně za telegram, který jste mi zaslali u příležitosti příjezdu prvního transportu reemigrantů z Volyně. Věřím též, že s podporou nás všech zapojí se naši bratři z Volyně v nejbližší době do dvouletky a přejí jim v tomto usilí a v jejich novém životě vůbec mnoho zdaru.

Gottwald.

Upozornění vdovám, sirotkům, invalidům a pozůstalým po padlých z Volyně. Upozorňujeme znovu důrazně, aby se všichni uvedení hlásili ihned písemně neb osobně u Svazu Čechů z Volyně v Zatci, za účelem vyžádání tiskopisů přihlášek na zaopatřovací platy.

První transport reemigrantů z Volyně přijel do Zatce z Dubna 8. II. 1947. Druhý z Rovna, třetí z Vrby a čtvrtý z Lucka 10. II. 1947.

Upozornění. Denně přijíždějí transporty reemigrantů z Volyně. Na Svaz docházejí dotazy, kde se ten neb onen volyňský Čech, zde již osídlený, nachází. V případě, že dotyčný není členem Svazu, neznáme jeho adresu. Hlaste se proto ve vlastním zájmu za členy.

Důležité upozornění: Seznamy přijíždějících reemigrantů z Volyně budou uveřejňovány v deníku „Národní osvobození“. Redakce a administrace Praha II., Jungmannova 24.

Vyživovací příspěvek (viz Věrná stráž č. 1, roč. II) patří zásadně:

a) manželkám voj. gážístů a osob z řad mužstva (příslušníků čs. zahr. armády);

b) dětem těchto.

Dalšími oprávněnými uchazeči o vyživovací příspěvek jsou:

a) manželka po dobu procesu o rozvod nebo rozloučení;

b) rozvedená nebo rozloučená manželka, nebylo-li ve smluvních smlouvách stanoveno žádného zaopatření a nastalo-li rozvedení nebo rozloučení bez její viny nebo přiznal-li soud nárok na alimentaci; manželka v oboplné shodě rozvedená, nevzdala-li se při rozvodu výživy;

c) k výdělku nezpůsobilí manželští rodiče, potomci a takoví, kteří pocházejí z neplatného manželství, byla-li překážka manželství jednomu nebo oběma manželům bez jejich viny neznáma, pokud nestačí příjmy z vlastního jmění k výživě;

d) k výdělku nezpůsobilé nemanželské děti, pak vnuci po manželských dětech, pokud nestačí jejich vlastní příjmy, vnuci po manželských dětech tehdy, jsou-li vlastní rodiče nemajetní;

e) k výdělku nezpůsobilé adoptované děti, pokud nestačí příjmy z vlastního jmění k výživě a pokud smlouva o adopci neustanovuje jinak, nebyl-li vlastní otec s to postarat se o výživu dítěte;

f) k výdělku nezpůsobilí manželští rodiče, děd a bába, k výdělku nezpůsobilá nemanželská matka, pokud nestačí příjmy z vlastního jmění k výživě.

Osoby z řad mužstva podávají přihlášky o výplatu státního příspěvku vyživovacího prostřednictvím MNV na předepsaných tiskopisech.

Osoby z řad gážístů podávají žádosti na MNO

Podání žádostí je termínováno u voj. gážístů do 20. II. 1947, u osob z řad mužstva do konce března 1947.

Vzhledem k okolnosti, že podepsání těchto žádostí oprávněnými uchazeči je u vol. Čechů podmíněno jejich příjezdem z Volyně, bude lhůta podání žádostí pravděpodobně prodloužena.

Děkujeme pí. Dostálové-Tretzakové za zasluku knih pro volyňské děti.

Na svatbě u br. Vladimíra Justyna ve Veleticích bylo vybráno z podnětu br. Mikuláše Šerety na účely SČZV 1.010 Kčs. Dárcům děkujeme a novomanželům přejeme všechno nejlepší.

Na svatbě u br. Vladimíra Stránského ve Strupčicích byla provedena sbírka na účely SČZV pro podporu vdov a sirotků po padlých bojovnících z Volyně. Sbírkou vynesla 1.220 Kčs. Dárcům srdečně děkujeme a novomanželům blahopřejeme. Bude jistě zapotřebí mnoho dobré vůle, obětavosti a pomoci, aby těm, kteří pro svobodu národa obětovali nejvíce, byla zajištěna slušná existence.

Matka novorozeněte z prvního transportu nechtě udá svou adresu Svazu Čechů z Volyně v Zatci.

Na okres Horšův Týn a okolí. V neděli dne 2. února koná se v Horšově Týně v místnostech Hotelu Šumava informační shromáždění volyňských krajanů a jejich přátel čtenářů Věrné stráže. Začátek o 11. hod. dopolední. Referuje volyňský básník a spisovatel Jiří Rébl-Volyňský a předseda Kruhu přátel volyňských Čechů ze Zatce J. Dušek. Jednání velmi důležité. Zveme krajanů z celého západního pohraničí k účasti.

Vzkazy do zámorí! Zprávy o krajanecích, kteří se dotazují, přijdou v dopisech. Prosíme o zprávy pro zámorské číslo.

Jaká čísla připravujeme? Aby byly zhodnocny všechny úseky naší práce a vyhověno čtenářům ze všech vrstev, připravujeme vydání čísel věnovaných sokolstvu, mládeži, zemědělcům, krajanům v zámorí, Kruhu přátel atd. Prosíme o příspěvky. Již nyní oznamujeme, že tato čísla přinesou mnoho radostného svým zájemcům.

Afrika se hlásí. Prostřednictvím krajanů v Kanadě hlásí se nám první Češka z Volyně Maria Puc, Lusaka, jejíž adresu poslal br. Šantora. Je z rodiny Malých z Hrušvice a její bratr Ladislav má být ve vlasti. Ona se sama nachází v Severní Rhodesii. Prosíme ty, kdož Marii Pucovou, roz. Malou, znají a ví o jejím bratrovi, aby nám sdělili do Kruhu přátel volyňských Čechů, Zatec 199.

Neprobitice hlásí: Na svatbě bratra Tenglera sebrali jsme na Malinský fond Kčs 1.750. Vzdáváme vřelé díky.

Krajané v Kanadě soutěží. Naše soutěž na získávání nových odběratelů získala i velký ohlas v zámorí. Počet odběratelů v Kanadě překračuje 50 a v celém zámorí 100. Z Kanady přihlásil se první soutěžící br. Antonín Dudek a jako první hlásí 7 nových odběratelů a zasílá předplatné s darem na Malinský fond 30 dolarů. Jsou to: Jaroslav Jeski, Karel Kulovaný, Lius Douda, Emilie Kněžáček, Antonín Dudek a Karel Polák. Děkujeme bratru Dudkovi, vojákovi prvního čs. odboje a prosíme o zaslání fotografie a dalších zpráv pro Věrnou stráž. Kanadským bratřím, kteří poslední dobou nám projevují tolik lásky patří nejvřelejší díky.

ŽATECKÁ SPOŘITELNA V ŽATCI

vyřídí ochotně a spolehlivě všechny Vaše peněžní záležitosti!

Vítáme Vás

milí krajané!

*Věřme, že se Vám
bude mezi námi
libit a že zde bu-
dete š t' a s t n i
a spokojeni*

*Nabízíme Vám svoje věrné
a poctivé služby*

„BUDOUCNOST“ RAKOVNÍK

prodejny na Žatecku . Podbořansku

Ochranná známka

Pivo pro každého labužníka

?

**Máte již
vyrovnané předplatné**

?

V Žatci, kde se budete cítiti jako doma:

Restaurace

JOS. TABULKA „U POŠTY“

Žatec, Masarykova 351 - Telefon 593

*Snídaně, obědy, večeře, vyleželé pivo, výborné
likéry, pokoje k přenocování*

Až budete v Žatci, nezapomeňte přijít mezi své

Všem krajanům kvasilovské oblasti oznamujeme, že
v Dubčanech byl otevřen bohatě zásobený koloniál-
ní oběhod krajana

Jaroslav Veselovský

DUBČANY č. 35, p. Liběšice

Firmy volyňské poctivosti

VOTAVA VLADIMÍR, SIŘÉM 40
okres Podbořany

JIRÍ JANÁČEK, HOŘETICE 50

řeznictví a hostinec

Volyňští krajané!

*Až budete nakupovati obuv, nezapomeňte na boha-
tě zásobené sklady*

**STANISLAV SUCHÝ
ŽATEC, U RADNICE**

*Moderně zařízené správkárny Vám opraví obuv
během jednoho týdne*

*Nejblíže z repatr. středis-
ka ješt do restaurace*

U ŠTOGERŮ

Na Václavské výšině

ŽATEC, HUSOVA TRÍDA 780

*Snídaně, obědy, večeře, pivo, vi-
no, likéry a hostinské pokoje*

Telefon číslo 625

Zajíc Vladimír *volyňský řezník a uzenář*
RAPOTÍN 198 - MORAVA

Pro potěšení svých miláček kupte vše u fy

MAZÁNEK EVŽEN, KRYRY 199

přísl. čsl. arm. v SSSR

Hračky všeho druhu a galanterie

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz ČzV nákl. Družstva „Domovina“. Odpovědný redaktor Jaroslav Chudoba. Redakce: Žatec, Šafaříkova ul. 1646/50, telefon 365. Administrace: Žatec, Nádražní schody 199, telefon 628. Administrátor J. Dušek. Tiskne „Svoboda“, fil. v Žatci, telefon 374 a 390. Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, čj. 1A-Gze-2372-OB. Dohledací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1947 je 120 Kčs. Konto poštovní spořitelny č. 14939 — Okresní záložna hospodářská Žatec.